บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้คือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกความไวเป็นกลุ่มที่มีต่ออัตมโนทัศน์ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ได้รับการฝึก และที่ไม่ได้รับการฝึกความไวเป็นกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาประเภทอยู่ประจำทั้งเพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 1 ปีการศึกษา 2517 ของวิทยาลัยครูจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 24 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง โดยการแบ่งเป็นพวก (Stratified Random Sampling) จากนักศึกษาพวกที่มีคะแนนอัตมโนทัศน์อยู่ในกลุ่มต่ำ 25% จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดอัตมโนทัศน์ชุดที่ปรับปรุงขึ้นจากของสิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) กลุ่มตัวอย่าง 24 คนจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน โดยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เทปบันทึกเสียง
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม เช่น กระดาษรูปเหลี่ยม กระดาษบันทึก ดินสอ รูปภาพ และสี ฯลฯ

กิจกรรมการฝึกความไวเป็นกลุ่ม

กิจกรรมการฝึกกระบวนการกลุ่ม 12 วิธีนำมาจากวิทยานิพนธ์ของทิศนา เทียนเสม (Tisana Tiansame, 1972) เยาพา เดชะคุปต์ (2517) และเอกสารประกอบการศึกษาวิชา Group Dynamics in Educational Settings

สถานที่สำหรับการฝึกความไวเป็นกลุ่ม

ห้องทดลองปฏิบัติการภาษาอังกฤษวิทยาลัยครูจังหวัดเพชรบุรีเป็นห้องปรับอากาศ เก็บเสียง และมีที่ว่างสำหรับจัดโต๊ะและเก้าอี้สำหรับทำกิจกรรมได้ไม่ต่ำกว่า 20 ที่

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวัดอัตมโนทัศน์ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงขึ้นจากของสิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดของปิแอร์และแฮริส (Piers and Harris) และของกัฟและฮีลบรัน (Gough and Heilbrun) มีค่าความเชื่อถือได้ .835 มีความเที่ยงตรงตามสภาพ .854 และมีจำนวนข้อ 48 ข้อ สามารถวัดอัตมโนทัศน์ 3 ด้านคือ ด้านคุณค่าตนเองเกี่ยวกับความสัมฤทธิผล ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การปฏิบัติการเพื่อการทดลองและเก็บข้อมูล

1. กลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกความไวเป็นกลุ่ม 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละประมาณ 2 ชั่วโมง รวมกิจกรรมที่ได้รับการฝึก 12 วิธี (ดูตัวอย่างกิจกรรมการฝึกความไวเป็นกลุ่มในภาคผนวก ค.)

ก่อนการฝึกวันแรกผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดอัตมโนทัศน์ทดสอบกลุ่มทดลอง ส่วนการฝึกในแต่ละวัน ได้ดำเนินตามขั้นตอนของการฝึกของแต่ละกิจกรรม เช่น การแบ่งกลุ่มย่อยทำกิจกรรมภายในเวลาที่กำหนด การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การให้ข้อสังเกตแก่กันและกัน ขั้นสุดท้ายจะมีการสรุปการประเมินผล และการบันทึกรายงานเกี่ยวกับความรู้สึกและทัศนคติที่เกิดขึ้นจากการฝึกแต่ละครั้ง

เมื่อการฝึกยุติลง ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้สมาชิกได้อภิปรายอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้ และทัศนคติที่มีต่อการฝึก จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบทดสอบชุดเดิมทดสอบกลุ่มทดลอง (Post-test) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

2. กลุ่มควบคุม คือ นักศึกษาจำนวน 12 คนที่ไม่ได้รับการฝึกความไวเป็นกลุ่มเลย ตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ ทุกคนได้รับการทดสอบก่อนการฝึกด้วยแบบทดสอบวัด

อัตมโนทัศน์ชุดเดียวกันกับที่ทดสอบกลุ่มทดลอง เมื่อครบกำหนดปิดการทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดอัตมโนทัศน์ชุดเดิม ทดสอบอัตมโนทัศน์ของกลุ่มควบคุม (Post-test) อีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำคะแนนดิบที่ได้จากการวัดอัตมโนทัศน์ทั้ง 3 ด้าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกมาหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance) จากคะแนนอัตมโนทัศน์ด้านคุณค่าตนเองเกี่ยวกับความสัมฤทธิผล ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการฝึกความไวเป็นกลุ่ม

ผลจากการวิจัยปรากฏว่า อัตมโนทัศน์ด้านคุณค่าตนเองเกี่ยวกับความสัมฤทธิผล ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการฝึกความไวเป็นกลุ่มที่มีต่ออัตมโนทัศน์ซ้ำอีก โดยกำหนดเวลากิจกรรม กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือวัดให้แตกต่างไปจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทดสอบผลการวิจัยครั้งนี้ และอาจจะทำให้พบผลการวิจัยที่แตกต่างออกไปอีก

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะกำหนดเวลาฝึกในช่วงสั้น ๆ เช่น การฝึก 1 วัน หรือ 1 สัปดาห์ติดต่อกัน เพื่อกำจัดตัวแปรต่าง ๆ เช่น ความเบื่อหน่าย เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน และอิทธิพลจากการเรียนการสอน เป็นต้น

3. ควรจะศึกษาผลของการฝึกความไวเป็นกลุ่ม กับบุคคลต่างอายุและต่างเพศ และสติปัญญาเพื่อทดสอบดูว่า อายุ เพศ และสติปัญญาเป็นองค์ประกอบสำคัญหรือไม่ ต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพัฒนาการในด้านอัตมโนทัศน์ โดยวิธีการฝึกความไวเป็นกลุ่ม

4. ควรจะได้ทำการวิจัยต่อไปอีกเพื่อทดสอบดูว่า การฝึกความไวเป็นกลุ่มจะมีผลต่อการปรับปรุงบุคลิกภาพของบุคคลในด้านความคิดสร้างสรรค์ การเก็บตัว แสดงตัว ความเป็นผู้นำ และความเป็นผู้ตาม ฯลฯ ได้ผลดีหรือไม่เพียงใด

5. ควรจะได้ทำการวิจัย เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการฝึกความไวเป็นกลุ่ม กับวิธีการทางจิตวิทยาอื่น ๆ เช่น การให้ทำตามแบบอย่าง (Modeling) และการใช้วิธีการปรับปรุงพฤติกรรม (Behavior Modification) ตามแนวพฤติกรรมนิยม เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย